N°. 113. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 12 MEI.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 10den Mei 1860, nos. 75 en 76, zijn benoemd:

tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden mr. *H. U. Huguenin*, thans regter in de arrondissements-regtbank te Sneek;

tot officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Utrecht mr. *P. Braintsma*, thans officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Dordrecht.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 4den Mei 1860, n°. 52, is de heer *J. Serruys*, te Rotterdam, erkend als consul-generaal van het Argentijnsche Bondgenootschap in de Nederlanden.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 4den Mei 1860, n°. 53, is de heer *J. C. Hoynck van Papendrecht* erkend als consul van het Argentijnsche Bondgenootschap te Amsterdam.

Bij besluiten van den 9den Mei 1860, n°. 62 en 63, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: de kapiteins *H. C. van Lenning*, *W. E. W. C. F. Hardy* en *G. J. H. Clasen*, alsmede den 1sten luitenant *W. E. Thomey*, eerstgenoemde van het 6de, de tweede van het 1ste, de beide laatstgenoemden van het 8ste regement infanterie, op hunne aanvrage ter zake van ligchaamsgebreken, en alzoo krachtens art. 42, § 1 lit. *b* der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128) op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, met toepassing voor allen van de artt. 14 lit. *b* en 19 en voor den 1sten luitenant *Thomey*, bovendien van art. 17 van de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) te bepalen voor de kapiteins *van Lenning* en *Hardy*, respectivelijk op f 1005 en voor den kapitein *Clasen*, alsmede voor den 1sten luitenant *Thomey* respectivelijk op f 990 's jaars;

te benoemen bij het wapen der infanterie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang):

bij het 5de regement, den 1sten luitenant *J. J. A. Finckensieper*, van het 3de regement van het wapen;

bij het 6de regement, den 1sten luitenant *D. L. N. Swemer*, mede van het 3de regement;

bij het 8ste regement, den 1sten luitenant *G. C. Schilham*, van het instructie-bataillon.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Men verneemt thans van onderscheiden zijden nadere bijzonderheden omtrent de onderneming van Garibaldi. Het schijnt eene expeditie van niet geringe sterkte te zijn; volgens de hem gunstigste opgaven zou zij uit zeven schepen en drie duizend manschappen, meestal geharde en aan Garibaldi verknochte soldaten, benevens twintig stukken geschut bestaan. Het is onzeker, op welk punt Garibaldi trachten zou te landen; volgens sommige berigten zou zijn plan welligt zijn, eenen inval op het vaste land van Napels te doen.

— Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Genua van den 7den dezer zegt: „Garibaldi is met omstreeks twee duizend vrijwilligers scheep gegaan. Dit heeft in den nacht tusschen den 5den en den 6den dezer zonder veel geheimhouding plaats gehad. De soldaten van dien dapperen aanvoerder hebben zich meester gemaakt van twee stoomschepen, behoorende aan eene alhier gevestigde stoomvaartmaatschappij, de *Piemonte* en de *Lombardo*, welke ter reede van deze stad lagen; en toen zij met die vaartuigen buiten de haven waren, hebben zij langs de kust de vrijwilligers opgenomen, welke sedert eenige dagen het wachtwoord kenden en aanzegging hadden ontvangen om zich op bepaalde punten van de kust gereed te houden.

„De bestuurder van de even bedoelde stoomvaartmaatschappij, de heer Rubattino, heeft terstond in behoorlijken vorm protest tegen het wegvoeren zijner vaartuigen ingediend. Gisteren is in den loop van den dag uit Turyn per telegraaph bevel van het gouvernement ontvangen om op de kust toezigt te houden en alle wapentuig, hetwelk men vinden mogt, in beslag te nemen. Doch toen waren al de vrijwilligers reeds ingescheept, alsmede een vrij aanmerkelijk aantal geweren, welke sedert eenigen tijd op een punt der kust nabij Genua hadden gelegen. Garibaldi heeft op de inscheping van al zijne manschappen toezigt gehouden, en is zelf het laatst aan boord gegaan met Nino Bixio (eenen Franschman van demokratische denkwijze). De inscheping is, hoewel er eenige branding was, volkomen naar wensch volbragt met hulp van booten en vlotten, welke vooraf uit Genua naar de onderscheiden punten waren gebragt.

„Heden loopt het gerucht, dat een derde vaartuig van dezelfde stoombootmaatschappij, de *Sardegna*, op den terugtogt van Cagliari naar Genua door een klein stoomschip van Genua, de *Giglio*, aangehouden is; naar gezegd wordt, was het laatst genoemde vaartuig met vrijwilligers en ammunitie beladen, en heeft het zijne geheele lading op de *Sardegna* overgebragt, en in plaats daarvan de depêches en passagiers, welke deze boot van Cagliari naar Genua zou brengen, aan boord genomen en naar hunne bestemming gevoerd, terwijl de *Sardegna*, een schip van veel grooter soort, zuidwaarts stevende, om zich bij de *Piemonte* en de *Lombardo* te voegen.

„Men vermoedt, dat Garibaldi en zijn zamengeraapt eskader niet naar Sicilie zullen stevenen, maar naar eenig punt van de Calabrische kust, om er, zoo mogelijk, te landen, op het vaste land van Napels eenen opstand te verwekken en alzoo het Napelsche gouvernement te beletten al zijne magt tot het bedwingen der Siciliaansche beweging te bezigen.

„De drie stoombooten van Garibaldi zijn van alles voorzien, zelfs, zegt men, van geschut; hij heeft verklaard dat hij voor eene ontmoeting met een Napelsch oorlogsschip niet bevreesd was."

— Hetzelfde blad deelt een schrijven van zijnen Turynschen correspondent van den 7den dezer mede, waarin het volgende voorkomt: „De gebeurtenissen in Sicilie trekken in de hoogste mate de aandacht en de belangstelling van ons publiek tot zich. Algemeen wenscht men het beste voor de Sicilianen, welke sedert ruim eene maand eenen heldhaftigen strijd voeren.

„Men verzekert mij, dat het Londensche kabinet met de welwillendheid, welke het onafgebroken aan het gouvernement van Koning Victor Emanuel heeft betoond, hetzelve opmerkzaam heeft gemaakt op de gevaren, waaraan het zich zou bloot stellen, indien het in zijne staatkunde van aanhechting te ver ging.

„Het Turynsche kabinet had, reeds voor dat het die raadgeving ontving, het vaste voornemen om van de gematigde en voorzigtige staatkunde, waarin zijne kracht gelegen is, niet af te wijken. Doch voorzeker zal noch Engeland noch iemand ter wereld verwachten, dat het nationale gouvernement van Italie eenigen stap doe, welke als een blijk van toegenegenheid voor het Napelsche gouvernement zou kunnen worden opgevat. Op den geschikten tijd heeft het gouvernement van Koning Victor Emanuel niet verzuimd te Napels wijzen raad te geven. Die raad is in den wind geslagen; en thans is men te Napels onredelijk genoeg, om eenen opstand, welken men aan zijne eigene feilen te wijten heeft, aan kuiperijen van Sardinie toe te schrijven."

In een bij den ministerielen Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Turyn van den 7den dezer leest men het volgende: „Sedert eenigen tijd heerschte er groote beweging onder de partij, welke Italie's eenheid tot leus heeft; de mare van Garibaldi's inscheping heeft die beweging nog grootelijks doen toenemen. Aan alle kanten begint men giften voor de zaak der Siciliaansche beweging in te zamelen; zoo wil men, gelijk te verwachten was, eenen tegenhanger tegen den Pieterspenning daarstellen.

„Men zegt dat het corps diplomatique groote ongerustheid wegens de tegenwoordige omstandigheden aan den dag legt. Het is thans volstrekt noodig, dat het Sardinische parlement onverwijld zamenkome; alleen bij hetzelve zal het ministerie de kracht kunnen vinden, welke het behoeft om wederstand te kunnen bieden aan den aandrang, waarmede het bedreigd schijnt te worden. Gelukkig dat de verkiezingen ter aanvulling der nog in de Kamer van Afgevaardigden open staande plaatsen veel gunstiger voor het kabinet uitvallen, dan men had kunnen verwachten."

— De Parijsche correspondent van de *Morning Post* (geenszins een onpartijdig berigtgever) zegt in een schrijven van den 7den dezer: „Eene depêche uit Napels meldt, dat den Koning zeer zorgbarende geruchten omtrent den geest zijner troepen zijn ter oore gekomen. Dezelfde depêche zegt, dat Zijne Majesteit Oostenrijk heeft uitgenoodigd om hem troepen te hulp te zenden."

Een schrijven van denzelfden berigtgever van den 9den dezer zegt: „De jongste berigten uit Sicilie melden dat de opstand er voortduurde. Het hoofdkwartier der opstandelingen is te Cefalu, omstreeks vijftien uren van Palermo. De koninklijke troepen hebben verscheiden vruchtelooze pogingen gedaan om die positie te vermeesteren. De taak der Napelsche kruisers is zoo moeijelijk, dat het Garibaldi waarschijnlijk gelukken zal aan land te komen."

— Er moesten 74 verkiezingen plaats hebben om in de Sardinische Kamer van Afgevaardigden de door onderscheiden oorzaken nog openstaande plaatsen te bezetten. Den 7den dezer kende men te Turyn den uitslag van 42 van die verkiezingen, en scheen het zeker dat de onderlinge verhouding der partijen in de kamer daardoor geene wijziging zou onder-

gaan, zoodat het ministerie van den heer Cavour er steeds op eene groote meerderheid zou kunnen rekenen.

— Het officiele dagblad van het Sardinische gouvernement berigt, dat Koning Victor Emanuel te Reggio (in het hertogdom Modena) door twee honderd priesters in de domkerk met gejuich en met een tedeum ontvangen is, en dat te Parma de ontvangst van de zijde der geestelijkheid niet minder schitterend is geweest.

ENGELAND.

De Londensche *Morning Post* behelst in haar nommer van den 9den dezer weder een hoofdartikel, hetwelk de blijkbare strekking heeft om het oproer in Sicilie aan te moedigen. » De oorzaak van den opstand — zegt dat orgaan van lord Palmerston — is de toenemende strengheid der Napelsche overheden, gepaard met de teleurstelling dergenen, welke van den nieuwen Koning verbeteringen in het regeringsstelsel hadden verwacht. Ook hebben de in Midden-Italie voorgevallen gebeurtenissen invloed gehad op deze beweging, welke onmiskenbaar van nationalen en Italiaanschen aard is. De Sicilianen hebben alle hoop op verzoening met de Bourbons opgegeven; aan den anderen kant zien zij in Sardinie eenen vrijen Italiaanschen staat, eene constitutionele monarchie, welke tot bestendigheid is gekomen; en daarom is het nu hun wensch, onder de regering van het Huis van Savoye te leven.

» Wat ook door het Napelsche gouvernement worde beweerd, wij hebben grond om te verzekeren dat Koning Victor Emanuel en zijne raadslieden niets hebben gedaan om dat verlangen naar aanhechting uit te lokken. Het is de loop der gebeurtenissen, welke bij de Sicilianen, even als bij de bevolking van Midden-Italie, den wensch heeft opgewekt om hun lot met dat van Sardinie te vereenigen.

» De heer Cavour heeft altijd tot Napels gezegd: » » Voegt u bij ons, » souverein en volk beide; vormt eenen constitutionelen staat: dan zal » Italie een eendragtig, welvarend en magtig land worden met getrouwe » burgers en gelukkige regeerders." " Dat is Sardinie's staatkunde jegens Napels; maar ongelukkig is het juist die, waartoe de jeugdige vorst het minst geneigd is.

» Garibaldi is met drie duizend man naar Sicilie scheep gegaan, en dit zal waarschijnlijk aan de zaken op dat eiland een geheel ander voorkomen geven; immers zonder bijstand van dien aard uit andere gedeelten van Italie te ontvangen zouden zij bezwaarlijk den strijd tegen de Napolitanen kunnen volhouden.

» In allen gevalle heeft de jonge Koning van Napels zich de vijandschap op den hals gehaald van een moedig en wraakzuchtig volk, hetwelk hem jaren lang moeijelijkheden baren en zijn leven zelfs in gevaar brengen kan, indien het aan de Bourbons gelukt op den troon te blijven; doch hieraan twijfelen wij grootelijks, niet wegens het karakter der Napolitanen, maar wegens de verandering welke Italie's politieke gesteldheid sedert den slag van Solferino heeft ondergaan. Koning Frans II schijnt die verandering niet te begrijpen, ofschoon hij op het gevaarlijke van zijnen toestand opmerkzaam is gemaakt door zijnen oom, den graaf van Syracuse, en door de buitenlandsche mogendheden, welke wenschen dat Napels een Italiaansche staat worde onder bestuur van eenen souverein, die zijn volk gelukkig, zijnen troon vast en Italie tot eene magtige natie maakt; dit is echter van Frans II niet te verwachten: in tegendeel, hij is bestemd om zich te voegen bij de in ballingschap levende vorsten van Midden-Italie, wier staatkunde hij met noodlottige onverzettelijkheid navolgt."

Een ander Londensch dagblad, hetwelk eenigermate als een orgaan van het Engelsche gouvernement wordt beschouwd, het *Daily News*, trekt nog duidelijker partij voor het oproer, en noodigt het Sardinische gouvernement uit, om aan de onderneming van Garibaldi geene hindernissen in den weg te leggen.

Ook op zulke dagblad-artikelen beroepen zich degenen, welke het Engelsche gouvernement van medepligtigheid aan de Siciliaansche beweging en aan Garibaldi's expeditie beschuldigen.

— In de zitting van het Britsche Lagerhuis van den 8sten dezer vroeg een van de leden magtiging tot het indienen van een ontwerp van wet ter regeling van het gebruik van locomotiven op straat- en andere rijwegen, en tot bepaling der tolgelden welke er van zoodanige locomotieven en van de daardoor voortgetrokken of voortgestuwde wagens zouden geheven worden. Een ander lid merkte aan, dat het gebruik van stoomwagens op straatwegen bezwaarlijk met de veiligheid van het publiek zou kunnen zamengaan. Hierop is de gevraagde magtiging verleend en de bill ten eersten male gelezen.

BELGIE.

De Belgische Akademie van wetenschappen, letteren en schoone kunsten had, in het vak der Vlaamsche welsprekendheid, eene gouden medaille uitgeloofd voor eene lofrede op den Hollandschen dichter Cats, waarbij inzonderheid zijn invloed op de letterkunde moest worden in het licht gesteld. In hare zitting van gisteren heeft de Akademie die medaille toegekend aan eene verhandeling, welke gebleken is door nu wijlen den heer Prudens van Duyse, van Gent, geschreven te zijn.

AMERIKA.

Een gevolg van de regeringloosheid en verwarring, welke in het gemeenebest Mexico heerschen, is dat het grondgebied van den aangrenzenden staat Texas soms overlast lijdt van benden stroopers, welke zich in Mexico vormen. Uit dien hoofde heeft het gouvernement der Vereenigde Staten van het Congres magtiging gevraagd tot vorming van een regement vrijwillige ruiterij, hetwelk in Texas dienst zou doen, om aldaar het grondgebied der Unie voor aanranding te beveiligen. Blijkens de jongste berigten uit New-York is de gevraagde magtiging door de beide Huizen van het Congres verleend. Te New-York zijn er velen, die vreezen of hopen, dat de oprigting van een gewapend corps met die bestemming een stap tot eene vredebreuk tusschen Mexico en de Vereenigde Staten zal zijn.

— Particuliere brieven uit Buenos Ayres, door de Londensche *Morning Post* aangehaald, zeggen dat daar te lande overal welvaart en toenemende bedrijvigheid opgemerkt worden. » Deze staat — zoo leest men daar — is klaarblijkelijk bestemd om een van de rijkste en welvarendste staten van Zuid-Amerika te worden. Wat er vroeger ontbrak om de waarde van alle goederen hier te lande tot het viervoud te vermeerderen, was vrede: dit blijkt thans, nu het land sedert zeven jaren in het genot van vrede is; en het zal meer en meer blijken, hoe langer het vrede behoudt. Gelukkig bestaat er alle vooruitzigt op het behoud dier groote zegening. Door feiten blijkt, dat alle staatspartijen hier te lande willens zijn, het staatscrediet op te houden en het op dezelfde hoogte te brengen als dat van Brazilie en Chili."

NASCHRIFT.

LONDEN, 11 Mei. De *Morning Post* geeft eene depêche uit Parijs, volgens welke het gerucht onjuist is, dat Frankrijk van Pruissen opheldering zou verlangd hebben wegens het aanvragen van buitengewone kredieten voor het ministerie van oorlog.

De *Times* berigt dat de Britsche vloot tusschen Malta en Sicilie kruist.

In de zitting van het Hoogerhuis van gisteren heeft lord Derby het met Frankrijk gesloten handelsverdrag gegispt, en verlangd dat het wets-ontwerp, waarbij de regten op het papier worden afgeschaft, zou verworpen worden. Door die verwerping zou, zijns inziens, de regering geenszins in moeijelijkheden gewikkeld, maar de regeling der geldelijke aangelegenheden gemakkelijker gemaakt worden.

WEENEN, 11 Mei. De opening der zitting van den rijksraad is op den 21sten dezer bepaald. Eenige der onlangs voor dat ligchaam benoemde Hongaarsche leden, die voor de benoeming bedankt hadden, hebben zich door den gouverneur, generaal Benedek, laten overhalen om in eene schikking te treden, en zullen in den rijksraad zitting nemen; maar de graaf Hartig heeft bepaald geweigerd het lidmaatschap te aanvaarden.

BERLIJN, 10 Mei. Het *Dresdener Journal* bevat eene correspondentie uit Weenen, waarin gehandeld wordt over Oostenrijks stelling ten aanzien van de quaestie der conferentie. Daar Frankrijk besloten heeft om de vorderingen van Zwitserland, niettegenstaande zij door de mogendheden ondersteund worden, niet te bewilligen, zoo zou het tot stand komen eener conferentie slechts tot eene nieuwe zegepraal der Fransche staatkunde kunnen leiden. De weinig beteekenende concessien, waartoe Frankrijk zich jegens Zwitserland bereid had verklaard, konden even goed langs den gewonen diplomatieken weg gedaan worden. Mogt echter Engeland volharden in het gevoelen, dat door middel eener conferentie meer voor Zwitserland te verwerven zou zijn, dan was Oostenrijk bereid daartoe met de andere mogendheden mede te werken.

MADRID, 10 Mei. De generaal O'Donnell is alhier met groote geestdrift ontvangen. Het uit Afrika teruggekeerde leger zal morgen zijn intogt houden. De *Correspondencia autografa* houdt vol dat de door haar medegedeelde tekst van de acte van afstand van den Graaf van Montemolin echt is.

ROME, 10 Mei. Het dagblad van Rome zegt dat de ontvangst, welke aan Koning Victor Emanuel te Bologna van den kant der geestelijkheid is te beurt gevallen, geenszins zoo luisterrijk is geweest, als men het te Turyn wil doen voorkomen. Volgens dat blad hebben een groot aantal politieke uitgewekenen en studenten in de domkerk een heiligschendend gejuich aangeheven om aan eene demonstratie van den kant der geestelijkheid te doen gelooven. Ook was de Koning, die zeven dagen te Bologna had willen doorbrengen, aldaar slechts twee dagen gebleven; de bodem der Romagna scheen hem onder de voeten te branden, zoodat hij zich gehaast had weder te vertrekken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 11*den Mei* 1860.

Een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie ontvangen telegram, gedagteekend Batavia, 26 Maart 1860, luidt: » Alles wel, geen nieuws."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is voortgezet de beraadslaging over de interpellatie van den heer van Hoëvell betreffende de zaak der cultuur-contracten op Java, en de door den heer Wintgens op gisteren voorgestelde motie van orde, strekkende om te besluiten dat deze quaestie bij de wet zal geregeld worden. De heer van Lynden voerde de eerste het woord. Hij handelde over de voorgestelde motie, en begon met te verklaren in het algemeen geen vriend van motien te zijn, daar de practische uitkomst in den regel daarvan gering is. Zij hebben ook eene gevaarlijke zijde, gelegen in het gevende om gewigtige punten ter loops te beslissen zonder genoegzaam voorloopig onderzoek. De verklaring voorkomende in de aanhangige motie van orde zou de Kamer kunnen afleggen, naar het oordeel van sommigen die de behoefte aan zoodanige regeling gevoelden. De behoefte aan zoodanige regeling is echter niet algemeen erkend; er was gisteren in de discussie gebleken daar twee Oost-Indische specialiteiten het daaromtrent niet eens waren. Na de verklaring van den Minister dat zijne ontwerpen tot regeling nu bij den Raad van State in overweging zijn, ware het zijns inziens voorzigtig eerst den inhoud daarvan te kennen. In zijne rede volgde hij meer in het bijzonder het vertoog gisteren door den heer Duymaer van Twist voorgedragen. De behoefte aan eene regeling bij de wet was hem niet voldoende bewezen, alleen hadden sommigen een subjectief oordeel aan den dag gelegd. Dat gold bij hem, bij de uitvoering van een artikel der Grondwet, en hier werd art. 59 bedoeld, niet als bewijs. De suikercontracten, waarover het hier te doen was, waren aangemerkt als gunstbewijzen, en als argument bijgebragt dat men de Regering moest vrijwaren in het verleenen van gunstbetoon te vervallen. Ook dat gold bij hem niet als bewijs, want daargelaten de omstandigheid, dat gunst aan den een of ander ook in andere zaken kunnen bewezen worden, zou men die klip, die men hier vreesde,

het stelsel van uitbesteding niet kunnen vermijden. Bij concurrentie zou men niemand kunnen uitsluiten, ook niet de Chinezen. Bij openbare uitbesteding bleef de vraag met welk kapitaal de onderneming zou voortgezet worden, daaromtrent bestond het gevaar dat Engelsche gelden daartoe zouden strekken. De leer was voorgestaan dat de suikercontracten hoogst voordeelig voor de bezitters waren; hem daarentegen waren voorbeelden bekend van personen, die juist om het bezwarende dier overeenkomsten aanbiedingen van die soort hadden afgewezen. De voorstelling dus dat het verleenen van suikercontracten als eene gunst moest beschouwd worden, kwam hem onwaar voor. Al was hem het bewijs geleverd dat er behoefte aan wettelijke regeling dezer zaak was, dan had hij nog bezwaar in de motie van orde. De Kamer zou zich door aanneming der motie compromitteren, daar zij geen middel had om de Regering te dwingen. Om aan de zaak een einde te maken, was er een ander middel door het initiatief te nemen in het voorstellen van een wets-ontwerp. Dat was de weg door de Grondwet aangewezen. Moeijelijk zou het ontwerpen van zoodanige voordragt niet wezen, want volgens de voorstanders der wettelijke regeling behoefde zij slechts zeer kort te zijn. Hij wees hierbij op de handelwijze van den heer Sloet tot Oldhuis, die geene motie van orde gedaan, maar, gebruik makende van de bevoegdheid gegeven in art. 111 der Gondwet, een wets-ontwerp betrekkelijk de afkoopbaarheid der tienden ingediend had. Was het nu waar dat in de aanhangige quaestie de behoefte algemeen erkend werd, dan zou de zaak spoedig afgedaan zijn.

De heer Wintgens praeciseerde nader de strekking zijner motie. De heer Poolman had gisteren daaraan eene bedoeling gegeven, die de ware niet was. De bedoeling was regeling door de wet van de uitgifte van contracten, niet den inhoud dier overeenkomsten zelve; daarmede werden alle contracten, niet alleen die omtrent de suiker bedoeld. De regeling dier uitgifte had niets met landbouw, nijverheid of de verhouding van dessa's gemeen; maar zij strekte om bevoorregting tegen te gaan. Dat hij den Minister in deze zaak in eene moeijelijke stelling wilde brengen na de door dezen afgelegde verklaringen, lag almede niet in zijne meening. Heden was door den vorigen spreker opgemerkt dat motien van orde niet bij de Grondwet bekend waren; die spreker echter had zich in de quaestie der afschaffing der slavernij tegen geene motien verklaard; met zijn voorstel zou ook de zaak niet ter loops behandeld worden, want acht jaren lang was men daarmede bekend; het schrikbeeld van Chinezen deelde hij in geenen deele; aan de Regering zouden bij de wet alle middelen kunnen gegeven worden die strekken moesten, om het algemeen belang te bevorderen en des noods in deze zaak niet allen tot concurentie toe te laten. In billijke termen moest die concurrentie opengelaten worden, en gelegenheid verleend dat particulieren billijke winsten verkregen, en de Staat de hem toekomende inkomsten ontvangen zou.

De heer Idzerda zeide overtuigd te zijn geworden dat tot bevordering van de suikerindustrie, de uitgifte van contracten op andere wijze dan tot nu toe geschiedde, had moeten plaats hebben. Dat gevoelen staafde hij door in eenige bijzonderheden treden omtrent de bewerking van dat product, en de moeijelijkheden die in den aanvang ontstonden, door de verpligte aflevering van een deel van het product door den contractant aan den Staat. Later waren hierin eenige mildere bepalingen vastgesteld, en dit had op de suikerfabricatie gunstig gewerkt, vooral dewijl de gelegenheid gegeven werd om de machinerien te verbeteren, waardoor vooral tijd gewonnen werd. Die verbeterde bewerking en de stijging der suikerprijzen waren oorzaak van de ongehoorde winsten door sommigen genoten. In de gunstige bepalingen van de overeenkomsten was ook eene reden daarvoor t vinden, en daaraan moest een einde komen. Hij geloofde dat de bewerking nog veel meer verbeterd en de productie nog met een derde vermeerderd kon worden. Daartoe moest een prikkel bestaan en dat zou kunnen geschieden door het stelsel van publieke uitbesteding. Aanvankelijk meende hij door aanneming van zoodanig stelsel dat met onregtvaardigheid jegens de bestaande contractanten zou gehandeld worden. Van dat gevoelen was hij na de overweging der brochure van den heer Fransen van de Putte teruggekomen. Hij zag niet in waarom de Regering niet in deze aangelegenheid denzelfden weg als particulieren zou inslaan. Al die redenen zouden hem bewegen voor de motie te stemmen.

De heer van Voorthuysen behandelde de vraag of er behoefte aan wettelijke regeling hierin bestond. Hij geloofde dat die aanwezig was, na de discussie van gisteren, die bewezen had dat de specialiteiten het in deze zaak oneens waren. In die omstandigheid acht hij het ook wenschelijk dat de uitkomsten van het voorloopig onderzoek aan de Kamer worden medegedeeld.

De heer Sloet tot Oldhuis zocht in de behandeling dezer zaak geen politieken strijd. Hij verklaarde het vertrouwen te hebben dat de tegenwoordige Minister van Kolonien de hand zou houden aan de regeling, gelijk hij die ontworpen had. Maar hij was niet gerust wat door toekomstige Ministers en Gouverneurs-Generaal zou geschieden. Daarom verlangde hij de regeling bij de wet en niet bij besluit, dat ieder oogenblik kon ingetrokken en gewijzigd worden. Daarna schetste hij den toestand der suikercontractanten, wier handelingen hij gelijk stelde met een imperium in imperio. Dit bewees de omstandigheid dat sommigen zich niet aan de vastgestelde bepalingen hielden; onder anderen waren er die niet opvolgden het voorschrift dat de fabrikant bij zijne fabriek moet wezen. Die contractanten hadden hunne eigene organen, hetgeen nadeelig terugwerkt op de ontwikkeling en de toekomst van het Javaansche volk. Bij het aannemen van het stelsel van openbare uitbesteding behoefde men niet allen toe te laten; maar als de contractanten niet op Java woonden, dan deed het er weinig toe of de personen ginds van meerder of minder beschaafde manieren waren. Hier was niet bewezen dat er geene behoeften zouden zijn om de zaak bij de wet te regelen; in den tegenwoordigen toestand was het noodig, en hij hield het voor eene gewetenszaak mede te werken om de zaak op den tegenwoordigen voet te doen voortduren. Om die redenen zou hij de motie van den heer Wintgens ondersteunen.

De heer Elout van Soeterwoude sprak in denzelfden zin over motien van orde in het algemeen als de heer van Lynden. Het bespreken van beginselen in de Kamer achtte hij echter hoogst nuttig, daar dit op de rigting van de handelwijze der Regering van invloed moest wezen. In vele opzigten was hij het met den heer Duymaer van Twist eens omtrent den uitleg te geven aan den inhoud van art. 59 der Grondwet; maar de vraag of in deze zaak behoefte aan wettelijke regeling bestond, kon hij voor alsnog niet bevestigend beantwoorden. Hij had gedacht dat de Regering het in hare hand had gehad de motie te voorkomen, door eene regeling reeds lang geleden tot stand te brengen. Ook gisteren had de Minister de motie kunnen voorkomen, zoo hij den inhoud der door hem ontworpen regeling gedeeltelijk had medegedeeld. De Minister kon dit nog doen, en beloven de regeling binnen een bepaalden tijd af te kondigen en openbaar te maken, waardoor de maatregel zou kunnen onderzocht en nagegaan worden of de bedoelde motie al dan niet noodig was. Om die reden stelde hij de Kamer voor de verdere behandeling der zaak uit te stellen tot na de terugkomst der leden, kunnende de Minister dan handelen in den zin als door hem was aangegeven. Hij noodigde den heer Wintgens uit, om tot het nemen van zoodanig besluit te willen medewerken.

De heer van Hoëvell gaf zijn gevoelen over de voorgestelde motie van den heer Wintgens op. Zij had hem genoegen gedaan; hij verlangde toch in geen bijzonderheden bij eene wettelijke regeling getreden te zien, alleen wilde hij algemeene grondslagen voor de uitgifte van contracten. Wat betrof het denkbeeld van den heer Elout, hieromtrent herinnerde hij het gebeurde in 1856, toen, bij gelijke motie van den heer van Bosse, als die van den heer Wintgens op dit oogenblik, de heer Baud ook uitstel verzocht, en de daartoe strekkende motie werd aangenomen. Waartoe zou nu het verder uitstellen lijden? Dat de zaak alsdan zou afgedaan zijn en de regeling plaats gehad zou hebben. Hij wenschte juist dat te voorkomen, en daarom wilde hij in aller belang dat de eerstbedoelde motie werd aangenomen. Vooral was het in het belang der suikercontractanten zelve, dat de regeling bij de wet plaats had. Geschiedde dit bij besluit, een volgend Minister zou het kunnen wijzigen. Voor de waardigheid der Regering achtte hij ook noodig dat hierin volgens zijne denkbeelden werd gehandeld. De Regering moet zich kunnen beroepen op de wet, en daarin een bolwerk vinden tegen de werking van het eigenbelang. Hij ondersteunde dus ten sterkste de motie van den heer Wintgens, waarbij alle uitstel afgesneden werd.

De Minister van Kolonien herinnerde dat hij gisteren alleen op de interpellatie van den heer van Hoëvell geantwoord had. Hij achtte zich in het belang der waardigheid van de Regering verpligt nadere inlichtingen omtrent dit onderwerp te geven, vooral na alles wat in de Vergadering van gisteren en heden verder was voorgevallen.

Den heer van Hoëvell deed hij gevoelen, dat bij eene onmiddellijke toepassing van uitbesteding op alle bestaande contracten, ten gevolge van den inhoud der overeenkomsten, de middelen zouden ontbreken om de onderneming door te zetten, en de Regering zich zou blootstellen aan eischen tot hooge schadeloosstelling; ten tweede moesten de toezeggingen in vroegeren tijd gedaan, nagekomen worden en dit kon niet geschieden door verlenging van afloopende contracten voor slechts korten tijd, bijv. voor den tijd van een enkel jaar, waardoor onzekerheid zou blijven bestaan, en geen contractant zich daaraan zou willen onderwerpen.

Voor de toekomst wilde hij bij nieuwe uitgiften geen gunstbetoon in aanmerking genomen zien; bij publieke uitbesteding van afloopende contracten kon echter verwarring ontstaan, en daartoe zou hij nimmer de hand leenen.

Wat betrof de motie van den heer Wintgens, deze bestreed hij op de gronden door dezen aangevoerd. Die motie was gedaan om de zaak tot een einde te brengen; daartoe behoefde zij echter niet aangenomen te worden; want de regeling was gereed en de ontwerpen naar den Raad van State verzonden. Bij de aanneming der motie zou juist de afdoening uitgesteld worden; voor de toekomst en de welvaart van het land, welke rigting men ook mogt toegedaan zijn, moest men zich bij de behandeling van koloniale zaken op een onzijdig standpunt plaatsen.

Hierna wederlegde hij eenige door den heer Duymaer van Twist aangevoerde bijzonderheden. Dit betrof bijv. de afschaffing der slavernij in Oost-Indie, die wel in beginsel in het regeringsreglement was uitgemaakt, maar nader bij de wet was geregeld juist om het onderscheid van regeling der zaak in Oost- en West-Indie. Eene wet tot de regeling van uitgifte van contracten zou, volgens dat lid, noodig zijn geworden, omdat de Minister naar het oordeel van dien spreker eene andere rigting zou zijn toegedaan dan in het regeringsreglement was aangegeven vooral met betrekking tot den vrijen arbeid. Dien stond hij zeer voor, en dit bewees het voorstel door hem aan den Koning gedaan om de contracten der theecultuur niet te verlengen, zijnde die cultuur op die hoogte dat zij aan zich zelve kon overgelaten worden: hetzelfde zou met andere culturen kunnen plaats hebben; en later ook met de stapelproducten, zoo daarvoor termen bestonden in den zin van art. 59 van het regeringsreglement. Reactionair was hij alzoo niet; maar hij beoogde het welzijn van de kolonien, waarvan hij vertrouwde dat later de bewijzen wel zouden in het daglicht gesteld worden.

Omtrent de strekking der gedane motie bestond verschil van gevoelen; wachtte men tot na de openbaarmaking der door hem voorgestelde regeling, men zou zien dat geene nieuwe contracten op den bestaanden voet uitgegeven werden, en wat de verlenging van bestaande betrof, daaraan bezwarende voorwaarden verbonden zijn. Tot de aanneming der voorgestelde motie zou hij niet medewerken.

Den heer Idzerda antwoordde hij dat deze nog niet geheel bekend was met de bijzonderheden omtrent de suikerbewerking, en waarschuwde hem niet onvoorwaardelijk aan te nemen de inlichtingen hem verstrekt.

Uit eerbied voor den Raad van State kon hij aan het verlangen van velen niet voldoen, om nu reeds in alle deelen de voorgestelde regeling open te leggen. Later zou dit kunnen geschieden.

Na regeling der zaak behoefde men ook niet te vreezen dat deze spoedig zou gewijzigd worden. Het vasthouden aan het begrip om den fabrikant op Java te doen blijven, zou zijne bezwaren hebben, en ten gevolge hebben dat vele firma's zich zouden onthouden de zaak verder te exploiteren.

Den heer Elout van Soeterwoude was hij dankbaar voor het door hem voorgestelde denkbeeld. Hij geloofde dat de Kamer wel zou doen door dat voorstel aan te nemen. Geschiedt dit, dan zal zij in de gelegenheid zijn, na onderzoek der voorgestelde regeling, een oordeel uit te spreken, en dan van hare bevoegdheid gebruik kunnen maken om òf een wets-ontwerp voor te stellen, een adres aan den Koning in te dienen, òf eene gemotiveerd orde van den dag aan te nemen.

Hij herinnerde ten slotte aan de discussie over dit onderwerp bij de behandeling van het koloniaal batig slot. Hij herhaalde wat hij toen gezegd had, namelijk dat hij de hand niet zou leenen aan eene regeling bij de wet. Niettegenstaande die verklaring werd het bedoelde wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen, evenzoo het XIde hoofdstuk der staatsbegrooting. Hij meende daaruit te mogen afleiden dat de rigting in het koloniaal bestuur goedgekeurd werd. Hij erkende dat toen de toestand op Java niet gunstig was, en deze was veel verbeterd. Dit herinnerende, gaf hij te kennen dat het hem bevreemden

zou zoo de Kamer de motie van den heer Wintgens aannam, die, hij moest dat verklaren, hij voor zich niet bindend zou achten.

De heer van Nispen van Sevenaer trad in eenige beschouwingen tot toelichting van hetgeen door hem gisteren was in het midden gebragt, blijvende hij van gevoelen dat, hoe goed de regeling ook door den Minister zou worden daargesteld, geene waarborgen geleverd wierden dat niet ieder oogenblik kon worden afgebroken wat nu wordt opgebouwd. Dergelijke waarborgen lagen alleen in de wet. In 1856 had de eerste discussie over dit onderwerp plaats gehad, en de tegenwoordige was daarvan het vervolg; bij aanneming der motie van den heer Wintgens zou blijken, dat de meerderheid in deze Kamer voor eene regeling bij de wet gestemd was; dit zou ten gevolge hebben kunnen dat gelijke motie in de Eerste Kamer wierd behandeld en aangenomen, waardoor de zaak reeds grootelijks in den door hem verlangden zin bevorderd zou worden. De tijd was, meende hij, aangebroken om de zaak te beëindigen en bij den wensch, dien de Minister dienaangaande mede scheen te koesteren, behoorde men zich de gelegenheid ten nutte te maken om de zaak te regelen in den zin dien hij voorstond. Bij goedkeuring der motie wilde hij echter geen votum van wantrouwen aan den Minister van Kolonien geven.

De Minister van Kolonien antwoordde den vorigen spreker dat bij de aanneming der motie, de afdoening der zaak zou uitgesteld worden. Dat uitstel wilde hij verhoeden, en daartoe wenschte hij den weg te vervolgen dien hij had ingeslagen. De motie mogt geene vijandige strekking hebben, dit wilde hij aannemen: maar hij zag daarin de strekking om hem de handen te binden, terwijl hij de kolonien wenschte te beheeren gelijk hij in het algemeen belang noodig keurde.

De heer Wintgens verklaarde niet te kunnen voldoen aan den wensch van den heer Elout van Soeterwoude om zijne motie in te trekken. Het gold hier een beginsel, dat hij niet mogt opgeven; nu moest worden voorgekomen, dat de Kamer op eene gedane zaak zou moeten terugkomen. De zaak zou dan afgedaan zijn, en dat wilde hij verhoeden; eerst behoorde men te treden in een onderzoek. Hij meende dat de Minister met eene wet meer kracht zou uitoefenen dan nu het gevnl was. Om die redenen zou hij blijven persisteren bij de door hem voorgestelde motie.

De heer van Nispen van Sevenaer herhaalde zijne verklaring geen wantrouwen in den Minister te stellen, maar moest blijven bij zijne verklaring dat het denkbeeld, om van de Kamer het initiatief te doen uitgaan, niet die gunstige gevolgen zou hebben, als nu door de aanneming der motie het geval zou zijn.

De heer Elout van Soeterwoude merkte tegen den heer Wintgens aan dat zijne bedoeling niet was dat deze zijne motie zou terugtrekken, maar dat de verdere behandeling daarvan eenvoudig zou worden verdaagd tot dat men bij openbaarmaking van de bedoelde regeling, en na een gezet onderzoek, den inhoud daarvan zou kennen. Daarom stelde hij voor als motie het volgende:

» De Kamer, gehoord de verzekering des Ministers, dat de voorgenomen regeling binnen weinige weken zal worden openbaar gemaakt, stelt de beslissing over de motie van orde tot na het reces uit."

De heer Thorbecke bestreed die motie, en verklaarde dat, welke voortreffelijke regeling bij verordening of besluit ook mogt plaats hebben, hij steeds van gevoelen zou blijven dat eene wet van beginselen in dit opzigt noodig was. Een maatregel van algemeen bestuur kon veranderd worden, en de uitvoering daarvan was niet aan contrôle onderworpen. De waarborg van de ministeriele verantwoordelijkheid was te vinden in de wet; ook in deze zaak mogt die waarborg niet ontbreken; en welk oordeel hij ook verder mogt hebben over den nu bedoelden maatregel, de noodzakelijkheid van het bestaan eener wet zou hem steeds onbetwistbaar schijnen. Kon de zaak bij besluit geregeld worden, dan konden de hoofdlijnen bij eene wet worden getrokken.

De Minister van Kolonien antwoordde den vorigen spreker op drie geopperde stellingen. Bij art. 56 van het regeringsreglement was beslist dat de Kamer mededeeling zou ontvangen van de wijze van uitvoering der, aldaar bedoelde onderwerpen; ziedaar de contrôle der Kamer. Volgens hem lag de verantwoordelijkheid des Ministers in de wet op de ministeriele verantwoordelijkheid; de politieke verantwoordelijkheid was moeijelijk in regels te stellen.

In beginsel stemde hij toe dat in eene wet hoofdbeginselen konden worden vastgesteld, maar op koloniaal gebied stond men op een bijzonder terrein. Van dat standpunt gezien, behoorde men voorzigtig te zijn, en de suikerquaestie niet aan onzekerheid willende overlaten, wilde hij de zaak geregeld zien op de door hem voorgestelde wijze. Na openbaarmaking der regeling zou men kunnen oordeelen.

De heer Thorbecke merkte tegen den Minister op dat men omtrent het laatste punt in een gelukkig tijdperk was. De Minister had zijne regeling gereed: de zaak was dus rijp te achten voor behandeling, en de hoofdbeginselen in eene wet liggende, zou er geen tijd verloren gaan. Wat het overige betrof zoo deed hij nader gevoelen dat alleen eene wet de waarborgen opleverde die men behoefde om de handelingen der Regering na te gaan.

De Minister van Kolonien antwoordde den heer Thorbecke, en merkte van zijne zijde op, dat ten aanzien van de kolonien de wetgevende magt grootendeels bij den Koning berustte. Indien hij aan den wensch van sommigen gehoor gaf, dan zou de Kamer zich te veel in wetgeving omtrent kolonale zaken mengen: dat mogt hij niet toegeven.

De heer Thorbecke toonde nog aan, dat met betrekking tot gewigtige aangelegenheden de Regering zich niet voortdurend zou kunnen verzetten tegen den aandrang om die door de wetgevende magt te doen regelen.

De Minister van Kolonien gaf te kennen, dat hij zich op den duur zou verzetten tegen den drang van de Kamer, om haar toe te staan, zich te veel in zaken van wetgeving over koloniale belangen te mengen.

De motie van orde van den heer Elout werd daarop aan eene stemming onderworpen en met 43 tegen 20 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Schimmelpenninck, van Lynden, Kien, van Franck, Lycklama à Nyeholt, van Foreest, van Asch van Wijck, Taets van Amerongen, van Voorthuysen, Begram, de Kempenaer, Elout van Soeterwoude, Hoffman, de Brauw, Mackay, Hoekwater, Poolman, Tutein Noltbenius, Delprat en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Westerhoff, Heemskerk, Gevers Deynoot, Dullert, Reinders, Oomen, Wintgens, ter Bruggen Hugenholtz, Olivier, de Poorter, Dommer van Poldersveldt, Hoynck van Papendrecht, van Hoëvell, Idzerda, Betz, Beens, van der Poel, Sloet tot Oldhuis, Bots, van der Veen, Duymaer van Twist, Thorbecke, Heemskerk Az., de Raadt, Meylink, Wichers, van Bosse, Wybenga, Strens, de Bieberstein, van Eck, Zylker, Kingma, Meeussen, van Nispen van Sevenaer, Dirks, van Diggelen, van Heukelom, van Wintershoven, Slicher van Domburg, van der Linden, Anemaet en Poortman.

Daarmede was beslist dat de behandeling der motie van den heer Wintgens zou worden voortgezet. Daarin werd eene verandering van redactie voorgesteld, zoodat die thans luidde: » De Kamer, van oordeel zijnde, dat er behoefte bestaat om de regels voor de uitgifte van cultuurcontracten in Nederlandsch Indie te stellen door de wet, sluit de beraadslaging."

Daar niemand meer het woord verlangde werd zij in hoofdelijke omvraag gebragt, en daarbij met 43 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Hoekwater, Poolman, Tutein Nolthenius, Delprat, Schimmelpenninck, van Lynden, Kien, van Franck, Lycklama à Nyeholt, van Foreest, van Asch van Wijck, Taets van Amerongen, van Voorthuysen, Begram, de Kempenaer, Elout van Soeterwoude, Hoffman, de Brauw, Mackay en van Heiden Reinestein, zijnde de laatste bij de eerste stemming niet tegenwoordig geweest.

De heer Sloet tot Oldhuis vestigde daarop de aandacht der Kamer op de verrigtingen in Nederlandsch Indie, met betrekking tot de aangeleenheden te Boni, en den aldaar gevoerden oorlog. In het gebeurde gldaar vond hij aanleiding om aan de Vergadering voor te stellen, dat aoor haar zou worden verklaard dat het Indische leger, onder leiding dan den generaal van Swieten, zich door het gelukkig ten einde brengen van den oorlog tegen Boni, jegens Vaderland en Koning verdienstelijk heeft gemaakt.

De heer de Bieberstein wenschte eene andere redactie aan die motie gegeven te zien: de heer Mackay juichte in beginsel het voorstel toe; maar hij geloofde dat de Kamer als zoodanig geene verklaring kon afleggen; hij meende geen antecedent van dien aard te mogen helpen tot stand brengen.

De heer Sloet wees op het antecedent in deze Kamer voorgevallen bij eene motie na de expeditie op Bali aangenomen. de heer van Hoëvell zeide van deze gelegenheid gebruik te willen maken om de belangen van het Indische leger bij de Regering aan te bevelen; de heer van Diggelen was het met den heer Mackay eens dat de bevoegdheid tot het geven van onderscheidingen voor militaire handelingen aan den Koning behoorde; de motie echter eenmaal gedaan zijnde, wilde hij daarin ook de zeemagt begrepen zien; met welk denkbeeld de heer Sloet zich vereenigde, zijnde alzoo door hem achter de woorden *den generaal van Swieten*, gevoegd deze woorden: » *in vereeniging met onze wakkere zeemagt.*" De aldus veranderde motie werd daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna bragt de commissie voor de verzoekschriften op eenige adressen verslagen uit. Onder deze waren er drie: van de kamer van koophandel en fabrieken te 's Gravenhage;

van D. A. Schretlen en J. B. Maxwils;

van A. de Pinto, W. J. van Heynsbergen en H. G. C. L. Janssens; alle drie ter ondersteuning van een aan den Koning aangeboden adres betrekkelijk den aanleg van een spoorweg van Scheveningen over 's Gravenhage naar Gouda.

Bij monde van den heer Heemskerk Az., werd gezegd dat de Commissie zich niet geroepen achtte om een advies uit te brengen omtrent de beide vragen die naar hare meening thans deze zaak beheerschten, namelijk: of de Regering geregtigd is af te wijken van de door haar aangegane overeenkomst bij het verleenen der concessie aan de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, welke is aanvaard door de commissarissen als instaande voor die maatschappij, en of de inwilliging van de verzoeken dezer adressanten zou zijn in strijd met de gemelde concessie? Maar in aanmerking nemende, dat de drie adressen betreffen eene daad der Regering, waaromtrent de Kamer mededeelingen heeft ontvangen en hare zienswijze uit het oogpunt van algemeen belang heeft uitgesproken, stelde zij voor deze adressen neder te leggen ter griffie ter inzage voor de leden.

De heer Dullert stelde daarentegen voor om tevens te besluiten tot het verzenden dier stukken naar den Minister van Binnenlandsche Zaken met verzoek om inlichtingen en om te kennen te geven dat de Kamer van oordeel is dat het bepaalde bij het laatste lid van art. 6 der voorwaarden waarop concessie is verleend voor den aanleg en de exploitatie van den spoorweg van Scheveningen langs 's Gravenhage en Leiden naar Woerden, daarin niet mogt worden opgenomen zonder het voorbehoud van de bekrachtiging bij de wet.

Hierbij herinnerde hij aan de beraadslaging, gehouden bij gelegenheid der interpellatie door den heer de Brauw over hetzelfde onderwerp aan de Regering gerigt, zijnde alstoen, gelijk hij deed opmerken, de belangstelling der Kamer in deze aangelegenheid op nieuw ten duidelijkste gebleken, daar zij de handelwijze der Regering ten deze had afgekeurd. Na kennis genomen te hebben van de bepalingen der verleende concessie was het hem raadzaam voorgekomen, dat de Kamer deze zaak niet uit het oog verloor, hetgeen zou kunnen geschieden indien de Kamer het voorstel der Commissie aannam, hetgeen hij wenschte te voorkomen door het tegenvoorstel van zijne zijde gedaan en dat hij hoopte dat zou worden aangenomen.

De heer Heemskerk Azn. verdedigde daarop de conclusie van het rapport, en toonde de onaannemelijkheid van het voorstel van den heer Dullert aan, welke laatste weder van zijne zijde de noodzakelijkheid der goedkeuring daarvan betoogde.

Nadat ook de heer Gevers Deynoot het woord gevoord en verklaard had even als de heer Dullert, dat de verleende concessie op hem een onaangenamen indruk gemaakt had wegens het daarin voorkomende stelsel van uitsluiting, alsmede de bepaling omtrent het verleenen van schadevergoeding aan de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, bijaldien eene tweede concessie binnen een zeker getal jaren verleend werd, nam de Minister van Kolonien, die nog in de vergaderzaal tegenwoordig was, het woord, en vroeg of de Kamer wel zou voortgaan met de aangevangen beraadslagingen buiten de tegenwoordigheid van den Minister die in deze zaak betrokken was.

Naar aanleiding van dit gezegde stelde de Voorzitter voor om de beraadslagingen thans te schorsen en die op morgen ten elf ure voort te zetten, met welk voorstel de Kamer zich vereenigde.

In deze zitting heeft de Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot wijziging en nadere vaststelling van het eindcijfer van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1859 haar eindverslag uitgebragt. De dag der behandeling van dat wets-ontwerp zal nader bepaald worden.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen	In 24 uren: gevallen.
BOVEN-RHIJN. . .	*Keulen*,	+ 39.04	+ 3.19	8 ure	″	0.05
WAAL.	*Nijmegen*,	+ 9.33	+ 3.11	8 ″	0.25	″
NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 9.33	+ 2.42	8 ″	0.08	″
GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.86	+ 2.49	8 ″	0.07	″
BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.73	+ 0.53	8 ″	″	″
	Maastricht, (hoofdsluis)	+ 42.15	″	8 ″	″	0.01
	Grave,	+ 6.08	+ 1.23	8 ″	″	0.02
NIEUWE MAAS . . .	*Brielle* H. W.	+ 1.06	″	6 u. 0 m.	0.12	″
	Brielle L. W.	− 0.48	″	2 u. 30 m.	0.13	″

Met het vorige nommer der *Staats-courant* zijn verzonden vel 170—172 van het BIJBLAD II, en vel 146¹ 154 en 155 der BIJLAGEN.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 14den Mei eerstkomende, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

H. J. KOENEN,
Secretaris der Letterkundige Afdeeling.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

* * De Minister van Justitie brengt bij deze ter kennis van hen die daarbij belang mogten hebben, dat hij zijne gewone Audientie in plaats van des Dingsdags; *voortaan* zal houden *des Woensdags, 's namiddags ten een ure.*

's Gravenhage, den 8sten Mei 1860.

MINISTERIE VAN MARINE.

* * De Minister van Marine herinnert allen houders van schuldvorderingen, ten laste van het Departement van Marine, over 1859, dat hunne declaratien of rekeningen, volgens art. 2 der wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), bij genoemd Departement moeten zijn ingediend vóór den laatsten Junij van het loopende jaar, en dat de bedoelde stukken na dien dag niet meer kunnen worden aangenomen.

's Gravenhage, den 4den Mei 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

WEST-INDIE. (*St. Thomas-eiland*).

Klip nabij de St. Thomas-haven:

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens bekendmaking van het *Hydrographic Office, Admiralty, te Londen*, onlangs eene kleine afgescheidene *Koraalklip* is ontdekt, ten *Zuiden* van de *Triangles-klippen*, bij de *Oostelijke punt* van ingang van de *St. Thomas-haven, Virginia-eilanden.*

De klip heeft slechts 100 Engelsche voeten middellijn; minstens 17 voeten water en digt bij dezelve 7 vadem. Zij ligt 165 vadem ten Zuiden van de *Z. W. klip* der *Triangles-groep*, peilende, met de *twee oostelijke klippen* dier groep *in één*, *Noord.*

Het *Judge Bergs-house* (het eenige gebouw met plat dak boven de Stad *Charlotte Amalia*, op den tweeden heuvel ten *Westen*) goed open gehouden *Westwaarts van Möhlenfels-Punt*, of de *Contant-molen in één* gebragt met *Cowel-Punt*, zal *bewesten* dit gevaar leiden; doch een schip van grooten diepgang, de haven *Oostwaarts* naderende, moet het *Oost-Gregorie-vaarwater* goed openhouden, tot dat de *Westpunt* der *Water-Batterij in één* is met het *Oosteinde* der *Noordelijke Kerk*, in peiling N. t. W. 1/4 W., hetwelk het geleidemerk voor het vaarwater naar de haven is.

De *peilingen op het miswijzend kompas. Afwijking* 1° 30′ *Oost*, *in* 1860.

's Gravenhage, den 28sten April 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN OORLOG.

* * Op Woensdag den 23sten Mei 1860, zal bij inschrijving worden aanbesteed de Leverantie van Brandstoffen ten dienste van het Ministerie van Oorlog voor het Winter-saizoen van 1860—1861, als ongeveer:

drie duizend (3000) dubbele Mudden Turf;

veertig duizend (40,000) Nederlandsche ponden Steenkolen.

Zullende de Biljetten van inschrijving voor die Aanbesteding met de noodige Monsters vóór of op gemelden dag, des middags ten 12 ure, moeten zijn ingeleverd bij het Ministerie van Oorlog, alwaar de voorwaarden van Aanbesteding ter lezing liggen.

's Hage, den 11den Mei 1860.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

OPROEPING VAN SOLLICITANTEN NAAR DE BETREKKING VAN HULP-ONDERWIJZER TER KUSTE VAN GUINEA.

Jeugdige en ongehuwde onderwijzers, die wenschen in aanmerking te komen voor eene benoeming tot hulponderwijzer ter Kuste van Guinea, worden uitgenoodigd zich spoedig, bij request op zegel, tot het Departement van Binnenlandsche Zaken te wenden en daarbij over te leggen hunne geboorte-acte en die als hulponderwijzer of van den derden rang, alsmede een bewijs van goed gedrag, af te geven door den Burgemeester hunner woonplaats, met vermelding welke godsdienst zij belijden.

Aan genoemde betrekking is verbonden:

a. eene bezoldiging van f 1200 's jaars, ingaande met den dag van vertrek naar de Kust van Guinea;

b. eene gratificatie van drie maanden tractement voor uitrusting en een gelijk bedrag als voorschot;

c. vrij transport naar de Kust van Guinea, als passagier der eerste klasse;

d. het genot van vrije woning.

* * De Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de Scheepvaart op en van den Hollandschen IJssel, boven Gouda, wegens het uitvoeren van werkzaamheden voor de verbetering van deze Rivier ter plaatse van de nieuw gebouwde Waaijersluis nabij die gemeente, van den 15den Mei tot den 1sten Junij 1860 gestremd zal zijn.

's Gravenhage, den 4den Mei 1860.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

Provincie *Friesland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 18den Mei 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Friesland, te Leeuwarden, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving op gezegeld papier en verder bij opbod worden Aanbesteed:

het daarstellen van twee Verdiepingen op den in aanbouw zijnde nieuwen vleugel tot Strafcellen bestemd, bij het Huis van Opsluiting en Tuchtiging te Leeuwarden, met de verdere voltooijing van dien Vleugel.

Het Bestek waarop deze Aanbesteding geschiedt zal ter lezing liggen in de gebruikelijke leesplaatsen of logementen binnen Friesland, aan de verschillende localen van de Provinciale Besturen binnen het Rijk, aan het locaal van het Ministerie van Justitie en in het gebouw van de Afschaffings-Inrigting, 1ste Wagenstraat S, n°. 82, te 's Gravenhage, terwijl op den derden dag vóór de Aanbesteding de noodige aanwijzing aan de gegadigden zal worden gegeven, en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 2de district C. J. Bolten en den heer Ingenieur F. J. van den Berg, beiden te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 3den Mei 1860.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUYS.

AANBESTEDING VAN GRANEN,

ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij te Deventer.

Op Zaturdag, den 26sten Mei aanstaande, des middags ten 12 ure, zal, op het Bureau van den Garnizoens-kommandant, in de Kazerne te Deventer, publiek worden Aanbesteed de levering van:

Zestien Lasten Rhijn-tarwe, wegende minstens 77 Ned. ponden per Mud, zonder den Zak;

Vier en een half Last Inlandsche Rogge, wegende minstens 72 Ned. ponden per Mud, zonder den zak.

Volgens Voorwaarden, van heden af aan ter lezing liggende op gemeld Bureau, van des morgens 9 tot des middags 12 ure; strekkende tot narigt van de belanghebbenden, dat het Merk, op de aangeboden Monsters, in de Voorwaarden bedoeld, voorkomende, ook op den Omslag, waarmede het Inschrijvingsbiljet wordt ingezonden, moet worden gesteld.

Deventer, den 9den Mei 1860.

De Kolonel, belast met het toezigt over het beheer der Garnizoens-bakkerij,
A. E. C. DE STURLER.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Amersfoort zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het maken van een Gebouw tot bergplaats van Brood op de legerplaats bij Milligen.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 18den Mei 1860, des middags ten 12 ure, in het Logement het Wapen van Utrecht, bij den Logementhouder C. van Wageningen, op de Varkensmarkt te Amersfoort, alwaar van den 12den Mei 1860 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Amersfoort.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

CURATELE.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Leiden, in date 8 Mei 1860, is *Maria van Schooten*, Echtgenoot van *Gerrit Wassenaar*, wonende te Sassenheim, verpleegd wordende in het gesticht Meerenberg te Bloemendaal, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

Van wege den Verzoeker Gerrit Wassenaar te Sassenheim,
[Kosteloos.] P. K. DOEFF, *Procureur.*

VENNOOTSCHAP.

Bij Acte, op den 5den Mei 1860 voor den Notaris *Johannes Gerhardus Pouw* te Amsterdam verleden, zijnde geregistreerd, hebben de ondergeteekenden *Johannes Veldman*, *Gerrit Draijer*, van beroep Schuitenvoerders, en *Louis Hendrik Hammann*, zonder beroep, allen wonende te Amsterdam, eene Vennootschap aangegaan ter zake der Schuitenvoerderij, voor den tijd van 10 jaren, ingaande den eersten Mei dezes jaars, terwijl, in geval van niet-opzegging minstens 6 maanden vóór de Expiratie, de Vennootschap zal geacht worden van jaar tot jaar te zijn gecontinueerd; en zulks onder de firma van *Meijer en Veldman*, die door de Vennooten

zal worden geteekend tot het uitoefenen en verrigten van alle zaken tot gemelde affaire behoorende en geenszins tot het doen van geldleeningen of stellen van borgtogten, als waartoe altijd de toestemming van al de Vennooten wordt vereischt.

J. Veldman.
G. Draijer.
L. H. Hammann.

OPROEPING.

De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen *Johannes Ottes Smekink* en *Cornelia Tjallings Teensma*, in leven Echtelieden te Bolsward, worden bij deze Opgeroepen om te compareren, op Zaturdag den 19den Mei 1860, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement het Hert aldaar, ten einde Rekening en Verantwoording van het beheer dier Nalatenschappen op te nemen, en, indien er geen verzet plaats heeft, hunne vorderingen te ontvangen, voor zooverre de baten toereikend zullen zijn.

OPROEPING DER ONBEKENDE ERFGENAMEN VAN KLARA WEBER.

Van wege de Arrondissements-regtbank te Znaim in Moravië, wordt hiermede bekend gemaakt, dat *Klara Weber*, Dochter van *Wilhelm Weber*, die, geboren te Biberich, in Nassau, en Kok van beroep, sedert het jaar 1770 bij het Oostenrijksche infanterie, regement Prins Leopold der Beide Sicilien, later Graaf Lacy n°. 22, met zijnen Broeder *Godfried Anton Weber*, evenzeer te Biberich geboren, gediend heeft, op den 30sten Augustus 1858, n°. 4875, voor dood en haar vermogen vrij ter erving verklaard is geworden.

Daar de regthebbenden op de nalatenschap bij deze regtbank onbekend zijn, worden al degenen welke hierop, op welken regtsgrond ook, aanspraak vermeenen te hebben, opgeroepen, hun erfregt binnen een jaar, te rekenen van af den onderstaanden datum, bij deze Regtbank aan te melden en onder overlegging der bewijzen van erfregt, hunne aanspraak op de erfenis te doen gelden, daar in het tegenovergestelde geval de nalatenschap, voor welke intusschen de Landsadvocaat Dr. *Glaser*, in Znaim, als Curator aangesteld is geworden, met diegenen, welke zich als erfgenamen aangemeld en hunne regtstitols bewezen hebben, afgerekend en verantwoord zal worden, en mogt zich niemand als erfgenaam hebben aangemeld, dan zal de geheele nalatenschap als verlaten [illegible] aan den Staat komen te vervallen.

Znaim, 26 April 1860.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 11 Mei 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2 1/2	64 1/16	64 3/16	64 1/8
Dito dito	3	76 3/16	76 1/4	—
Dito dito	4	99	—	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	131	—	—
Belgie. Bij *Rothschild*	2 1/2	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	103 1/2	—	—
Dito 1828–1829.	5	101 7/8	—	—
Dito 1840.	4	80 1/2	—	—
Stieglitz	4	81 1/8	—	—
Dito 1854.	5	90	—	—
Dito 1855.	5	99 7/8	—	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.		
Spanje. Nieuwe 3°/₀ thans	1 3/4	36 1/2	36 5/8
Amortisable		—	—
Buitenlandsche	3	—	—
Binnenlandsche	3	45 9/16	45 11/16
Portug. Te Lond.	3	44 1/8	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	48 15/16	49 1/4
Dito Zilv. Nation.	5	55 1/8	55 5/8
Dito Zilver 1849–1854	5	70 3/16	—
Dito 1847–1852.	2 1/2	26 1/2	26 11/16
Mexico. Londen.	3	—	—
Grenada id.	2 3/4	—	—
Venezuela id.		—	—
Uitgestelde		—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	93/8
Mexico			—
Spanje	3	»	—
Dito	1 3/4	»	37 1/2
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	70.70
Fr. Créd. Mob.			—
Binnenl. Spanje	3	»	46 1/4
Spanje	1 3/4	»	—
Russische Spoorwegen			—

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	52
Nat. Metalliek	5	»	59
Binnenl. Spanje	3	»	46 1/4
Spanje	1 3/4	»	—
Credit Prost.			—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	76.15
Idem Nationaal			80.15
Wissel Londen			—

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 7den Mei 1860,

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, door de beëedigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Craandijk, P. J. A. Sun[illegible] T. J. B. Westerwondt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G. van der Weyden Jr. en L. H. Weetjen, ter voldoe[illegible] aan het bepaalde bij art. 23, lit. D, der wet van den 13den Mei 1859 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der waarde van de zaken onder [illegible] van art. 1 dier wet omschreven, behoorende tot nalatenschappen waarvan het regt van successie en van overgang verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebragt, aa[illegible] de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actien der *Nederlandsche Bank* en de aandeelen [illegible] *Nederlandsche Handelmaatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende, in den handel *eene rente* berekend wordt.

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	Waarde.	
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			
Inschr. en Cert. Werk. Schuld.	2 1/2	64	pct.
Dito en dito	3	76	»
Dito en dito	4	98 3/4	»
Oblig. ten laste der O. I. bezitt.	4	97	»
Schuldbek. Amort.-Synd.	3 1/2	94 1/2	»
STAD AMSTERDAM.			
Schuldbekentenissen 1829	5	107 1/2	»
Losrenten 1845	4	98	»
STAD MIDDELBURG.			
Obligatien, genegot. à 3 pct.	1/2	9 3/4	»
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.			
Actien in de Nederl. Bank (rente 4 pct. sedert 1°. April)	...	167	»
Aand. in de Ned. Hand-maatsch. (rente 4 1/2 pct. sedert 1°. Julij.)	...	131	»
Dito Amsterd. Entrepôtdok	4 1/2	101	»
Aand. Holl.-IJzeren-spoorwegm.	...	76	»
Leening, dito A°. 1844 en 1847	4 1/2	100	»
Obligatien Rhijn-spoorweg A°. 1838	4 1/2	101 1/4	»
Aand. in Assurantie-compagnien, bij v. d. Broeke en Momma	...	355	»
Spengler en de Waal	...	180	»
Ten Sande en Jarman	...	216	»
Croese en Hekman	...	232	»
Lankhorst en Ravesteyn	...	140	»
J. Zuyderhoff en T. Zuyderhoff Jz.	...	146	»
A. C. Bouman	...	192	»
J. H. Lugt en H. Salm.	...	135	»
J. T. van Bosse	...	148	»
Dito Societeit van Levensverzek., bij P. Langerhuizen, A°. 1807.	4	234	»
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			
ENGELAND.			
Het divid. vervalt.			
Act. in de O.I. Comp. Jan. en Julij	...	219	»
Dito Bank ..... Apr. en Oct.	...	226	»
Gered. 3 pct. annuit. Apr. en Oct.	...	93	»
Gecon. 3 pct. dito Jan. en Julij	...	94 1/2	»
(Het L. st. te rek. à f 11.60)			
RUSLAND.			
Obligatien bij Hope en Comp. neg. 1798 en 1816	5	104 1/4	»
Dito bij dito, 1828 en 1829	5	102 1/4	»
1) Inschrijv. Grootb. in assign.	6	60 1/4	»

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	Waarde.	
1 Certificaten van dito, diverse admin.-kant. te Amsterdam	6	61	pct.
1) (De roebel te rek. op 1 gld.)			
2) Inschrijv. en certific. in zilver	6	105 1/4	»
2) D°. en cert. d°. 3de en 4de serie A°. 1831 en 1833	5	85 1/2	»
2) Certific. van dito, administr. Hamburg A°. 1820	5	89 1/2	»
2) D°. van d°., adm. Amsterdam	5	88 1/2	»
2) Obligatien van d°., te Londen	5	97 1/2	»
8) Dito » » » dito	4 1/2	94 1/2	»
8) Dito » » » dito	3	64	»
2) Inschrijv. en certific. van dito bij Hope en C°. c. s.	4	81 1/4	»
2) Dito bij Stieglitz en C°.	4	81 1/2	»
2) Oblig. 5e serie Stieglitz en C°. A°. 1854	5	90 1/2	»
2) Dito 6e serie idem A°. 1855	5	100	»
Volgef. Aand. gr. Russ. maatsch. der spoorw. à 125 ZR. of f 236	...	f 214.00	
2) Russ. Spoorw. oblig. 1858	4 1/2	82 1/4	pct.
POLEN.			
2) Schatkist-Oblig. Neg. 1841	4	80 1/2	»
Aand. Neg. 1835 Fl. 500	...	f 162.00	
2) (De roebel te rek. op 2 gld.)			
OOSTENRIJK.			
Obligatien op de Weener Bank, genegot. bij Goll en Comp.	5	59	pct.
Dito, bij idem	4 1/2	49	»
Dito, bij idem	4	47	»
Dito, bij Osy en Zoon	5	58	»
Dito, bij idem	4	46	»
3) Dito, supplem. letter G. en O.	4	45 1/2	»
Certific. van Originele Weener Stads-Bankoblig., bij Goll en C°.	2 1/2	40	»
3) Obligatien, Weener Metalliek	5	50 1/4	»
3) Dito	4 1/2	44	»
3) Dito	4	38	»
3) Dito	3	30	»
3) Dito	2 1/2	26 3/4	»
3) Dito	1	10	»
3) Dito rente betaalb. te Amsterdam in zilver 1849, 1851, 1854.	5	71 1/4	»
3) Dito Nat. bet. Weenen spec.	5	57	»
3) (De Weener fl. te rek. op f 1.25 N.C.)			
Aand. Oostenr. Nationale Bank te Weenen	3	f 775.00	
D°. d°., W. fl. 250	...	» 280.00	
D°. d°., A°. 1854 W. fl. 250, 4 pc.	...	» 223.00	
Fransch-Oost. Spoorw. oblig. bij Hope en C°.	...	» 123.00	
FRANKRIJK.			
5) Inschrijving en certificaten	4 1/2	88 1/2	pct.
5) Dito en dito	3	64 1/2	»
Cert. v. actien Fransche Bank	...	f 1300.00	

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	Waarde.	
BELGIE.			
4) Obligatien Negotiatie 1838	3	70	pct.
4) Dito, 1836	4	88	»
4) (De franc te rek. op 47 1/4 cts.)			
5) Inschrijving en certificaten	2 1/2	52	»
5) Obligatien	4 1/2	91	»
5) De franc te rek. op 50 cts.)			
PRUISSEN.			
Oblig. Neg. 1850, 1851, 1854 en 1856	4 1/2	97 1/2	»
(De Thaler te rek. op f 1.80)			
Oblig. Neg. 1859. (de Thaler à f 1.80)	5	102	»
Aandeelen A°. 1854 à Th. 100 intr. à 3 1/2 p. losb. met premie.	...	f 202.00	
Aand. in de Pruiss. Bank. (de Thaler à f 1.80)	4 1/2	123	pct.
SPANJE.			
6) Oblig. A°. 1841 te Londen	3	47 1/2	»
6) (De 85 L.st. te rek. op f 1000 N.C.)			
7) Oblig. Binnenl. Schuld	3	46	»
7) Dito Buitenl. uitgest. dito 3 pct. thans	1 3/4	37	»
7) Dito Amortisabele 2de kl.	...	15 1/2	»
7) (De piast. te rek. op f 2.50 N.C.)			
PORTUGAL.			
8) Oblig. A°. 1853 L. st. 100.	3	44 1/2	»
8) Dito A°. 1856, 1857 en 1859 L.st. 100.	3	43	»
8) Dito uitgestelde schuld (1863 3 per cent)	...	31 1/2	»
8) Dito, Binnenl. Schuld (De 1000 M. Reis te rek. f 2700.)	3	41	»
PAUSELIJKE STAAT.			
5) Obligatien geneg. te Parijs	5	79	»
Certificaten bij J. van Boeck Vollenhoven, c. s.	5	74	»
(De scudi te rekenen op f 2.50)			
SARDINIE.			
8) Obligatien te Londen, 1851	5	82	»
NAPELS.			
Cert. van 5 pcts. gecons. schuld, bij Lamaison en Bouwer.	5	96	»
(De lire te rek. tegen 50 cts.)			
DENEMARKEN.			
Obligatien	4	94	»
Dito	3 1/2	86	»
8) Dito genegotieerd te Londen	3	80 1/2	»
8) Dito dito 1850	5	99	»
AMERIKA.			
8) Oblig. van de Citizens-bank in Louisana A°. 1836 en 1837	5	102	»

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	Waarde.
8) Oblig. van de Bank te Philadelphia, bij Rothschild	...	81
Aand. v. Am. fonds bij Hope en C°. l. A.	...	f 97[illegible]
Idem. idem. bij Hope en C°. l. B.	...	» 100[illegible]
9) Vereenigde Staten Cert. bij Hope en C°. losbaar na 1867.	6	103 1/2
9) Pennsylvania Certific. bij id. losbaar na 1862	5	91 1/2
9) Obligatien Illinois Centraal Spoorweg-maatschappij	7	85 1/4
9) (De dollar te rek. op f 2.50)		
MEXICO.		
8) Oblig. genegot. te Londen, geconverteerde, A°. 1851	3	[illegible]
BRAZILIE.		
8) Oblig. genegot. te Londen, bij Rothschild 1824, L. st. 100	5	97 [illegible]
8) Idem, L. st. 200.	5	97 [illegible]
8) Dito dito bij J. L. Goldsmid, 1843, L. st. 100 en 200.	5	97
8) Dito dito bij Samuel en Philips, 1839, L. st. 100 en 200.	5	97
8) D°. d°. bij Rothschild, 1852 en 1858.	4 1/2	87
ECUADOR.		
8) Obligatien 1855	1	[illegible]
VENEZUELA.		
8) Obligatien	3	[illegible]
8) Dito	1 1/2	[illegible]
NIEUW-GRENADA.		
8) Obligatien 6 pct., thans	[illegible]	[illegible]
8) Uitgestelde Schuld	[illegible]	[illegible]
PERU.		
8) Oblig. gen. te Londen	4 1/2	89 1/4
8) (Het L. st. te rek. op f 12.)		

WISSELKOERSEN TER BEURZE VAN AMSTERDAM.

Parijs	Kt.	f	55.81	per [illegible]
Hamburg	»	»	35.19	» [illegible] M. banco
Weenen	6/w.	»	86.75	» Fl. 100 Oost. [illegible]
Lissabon	3/m.	»	40.8[illegible]	[illegible]
Napels	2/m.	»	76.[illegible]	[illegible]
Londen	Kt.	»	11.70	» L. Sterling
St. Petersb.	3/m.	»	1.68	» 1 Zilv. R.
Madrid	3/m.	»	2.40	» Piast. [illegible]

Amsterdam, dato als boven.

(*a*) Onder den koopprijs begrepen 12 achterstallige coupons. *b*) Idem 1 coupon. *c*) Idem 13 coupons.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.